

підприємництво, сталє економічне зростання : праці XXII Міжнар. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Вінниця, 2 груд. 2022 р.). Т. 1. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 111–115.

Пендюра Софія Максимівна,
курсантка навчально-наукового
інституту №2
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:
Єфіменко Ігор Миколайович,
старший науковий співробітник науково-
дослідної лабораторії з проблем
криміналістичного забезпечення
та судової експертології
Навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ «4Р» В ПРОТИДІ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства все більше постає питання з запобігання домашньому насильству. Якщо звертатися до статистики, то результати будуть не втішні. Лише за п'ять перших місяців 2023 року поліція задокументувала 349 355 випадків домашнього насильства, що на 51% більше порівняно з минулим роком. Такі невтішні для українського суспільства показники, змусили Україну ратифікувати Конвенцію Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульську Конвенцію) [1].

Структура цього міжнародного нормативно-правового акту побудована за принципом «4П» (*від агн. «4P»*), який обумовлює 4 напрями діяльності, а саме: попередження (*Prevention*), прикриття (*Protection*), переслідування (*Prosecution*), політика (*Integrated Policies*). Наведені принципи утворюють єдину систему структурованих правил поведінки направлених на запобігання, виявлення, припинення домашньому насильству.

1.Попередження або недопущення (глава III). Положеннями цієї частини врегульовані першочергові заходи, які учасники конвенції мають вжити задля запобігання проявам насильства (фізичного, психологічного, економічного та сексуального) у суспільстві на національному рівні. У загальному значенні, ці заходи направлені на

зміну соціальної і культурної моделі жінки та чоловіка, яка історично склалася у суспільстві (стереотип).

2. *Прикриття або захист* (глава IV). У цій главі мова йде про забезпечення учасниками конвенції загальнодержавних механізмів щодо здійснення ефективної взаємодії між відповідними національними інституціями, з метою захисту й підтримки осіб, які постраждали від будь-якої форми насильства. У сукупності ці заходи передбачають, по-перше, попередження повторних проявів насильства, по-друге, надання самостійності та економічної незалежності постраждалим особам, та по-третє, отримання своєчасної інформації про служби підтримки та захисту [2, с. 53].

3. *Переслідування або притягнення винних до відповідальності* (глава V та VI). Для реалізації цього напряму конвенцією передбачені три основні складові, а саме:

1) наявність цивільно-, кримінально- та адміністративно-соціально-правового регулювання належних засобів покарання правопорушника;

2) забезпечення належних засобів правового захисту, у тому числі, відшкодування моральної та матеріальної шкоди постраждалим;

3) забезпечення належної, своєчасної та об'єктивної правової юрисдикції [2, с. 54].

4. *Скоординована політика* (глава VII, VIII та IX). Цей принцип, насамперед, направлений на забезпечення взаємодії органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності з метою, оцінки ситуації, що характеризує стан насильства у суспільстві. З цією метою конвенцією передбачено створення та організація діяльності органів уповноважених здійснювати соціально-політичні заходи для запобігання насильства у суспільстві. З огляду на це, ООН був ініційований проєкт «Міста і громади вільні від домашнього насильства» (UNFPA) з розбудови муніципальних систем запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі [3]. Тобто, цей проєкт спрямований на посилення спроможності та ролі муніципалітетів у розбудові стійких механізмів захисту та надання допомоги постраждалим від домашнього насильства.

Список використаних джерел:

1. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Актуальна проблеми протидії домашньому насильству : навчальний посібник / А.Б. Блага, О.С. Тунтула, О.О. Кочеміровська; за заг. ред. А.Б. Благої.-Миколаїв : Вид-во «ЧНУ ім. Петра Могили», 2021. 208 с.

3. Міста і громади вільні від домашнього насильства.
Офіційний сайт UNFPA. URL: <https://ukraine.unfpa.org>.

Погорелов Артем Владиславович,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:
Кривицький Юрій Віталійович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

РОЛЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Важливою стратегічною функцією держави є забезпечення національної безпеки, яка здійснюється через різні уповноважені органи та організації відповідно до чинного законодавства. У сучасних умовах такі питання, як зростання ризиків і загроз національній безпеці, нові виклики, практичне забезпечення національної безпеки та адекватне і своєчасне реагування на них, набули ще більшої актуальності. Серед існуючих державних структур, які так чи інакше забезпечують національну безпеку країни, слід виокремити правоохоронні органи. Правоохоронні органи символізують присутність держави в нашому повсякденному житті, її здатність втручатися, коли це необхідно, і захищати нас. Вони також є символом цілісності суспільства та відданості цінностям честі та обов'язку. Це також стримуючий фактор для суспільства від вчинення злочинів, аморальних вчинків, зловмисності, інтриг та інших протиправних дій [1, с. 700].

Україна має комплексну систему правоохоронних органів. До основних правоохоронних органів, які впливають на національну безпеку держави, належать Національна поліція України, Служба безпеки України, підрозділи, що діють у складі Державної фіскальної служби України, Офіс Генерального прокурора України, Державне бюро розслідувань, Державна податкова служба та Державна митна служба. Кожне з цих відомств, за умови ефективної роботи, має значний вплив на реальне функціонування складової державної безпеки в умовах воєнного стану [2].